

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آگاهی نامه

انجمن علوم خاک ایران

شماره بیست و نهم

تیر 89

مدیر مسئول : دکتر محمد حسن روزیطلب

سردبیر : دکتر مویچهر گرجی

اعضای هیأت تحریریه:

دکتر کامبیز بازرگان

دکتر عبدالحسین ضیائیان

دکتر فرشاد خرمالی

چاپ : مرکز نشر دانشگاهی

حروفچینی و صفحه آرایی : فهیمه وهابی

نشانی : تهران - کریم خان زند - نبش آبان شمالی - ساختمان علامه طباطبائی - طبقه دوم - اتاق 210

کد پستی: 14395-646

تلفن: 0261-6208796 و 021- 81032215

دورنگار: 0261-6208796 و 021- 81032200

فهرست مطالب

۴.....	یادداشت سردبیر.....
۵.....	گزارش برگزاری یازدهمین کنگره علوم خاک ایران.....
۱۱.....	قطعهنامه یازدهمین کنگره علوم خاک ایران.....
۱۳.....	اخبار.....
۱۶.....	همایش ها و کنگره ها.....
۱۷.....	فرم اشتراک.....

یادداشت سردبیر ؟

پیشگفتار پوزشمندانه :

مهمترین رسالت آگاهی‌نامه انجمن علوم خاک ایران همانطور که از نام آن پیدا است آگاهی رساندن به اعضاء انجمن و جامعه علوم خاک کشور است. متأسفانه تغییرات چند ماه اخیر انجمن باعث گردید تا این شماره از آگاهی‌نامه با تأخیر منتشر گردد. انتخاب اعضاء جدید هیأت مدیره انجمن و مشکلات مربوط به ثبت هیأت مدیره جدید، ثبت اساسنامه جدید که در مجمع عمومی سال 1386 تغییر نموده و تاکنون ثبت نگردیده بود، نامشخص بودن تکلیف مدیر مسئول و سردبیر آگاهی‌نامه، و همچنین تغییر مکان دفتر انجمن و لزوم تجهیز و فعال نمودن آن، تغییر مکان مؤسسه تحقیقات خاک و آب از تهران به مشکین دشت کرج، علل عمده این تاخیر به حساب می‌آیند. مطالب این شماره از آگاهی‌نامه عمدتاً توسط آقای دکتر خرمالی دبیر محترم یازدهمین کنگره علوم خاک ایران تهیه گردیده است. پس از انصراف جناب آقای دکتر حق نیا از ادامه مسئولیت سردبیری آگاهی‌نامه و به واسطه اینکه مدیر مسئول آگاهی‌نامه کماکان آقای دکتر روزیطلب می‌باشند هیأت مدیره جدید با رایزنی با ایشان مطالب را به تأیید آقای دکتر حق نیا رسانده است تا آماده انتشار گردد. ضمناً از شماره آینده سردبیری آگاهی‌نامه را جناب آقای دکتر گرجی بر عهده خواهند داشت. امید است به یاری خداوند متعال، با همت و تلاش هیأت مدیره و با پشتیبانی های شما اعضای محترم انجمن این آگاهی‌نامه هر روز پربارتر و منظم تر منتشر گردد.

گزارش برگزاری یازدهمین کنگره علوم خاک ایران

یازدهمین کنگره علوم خاک ایران با محوریت مدیریت خاک و امنیت غذایی و با هدف آشنایی با آخرین دستاوردهای علمی و فنی در زمینه علوم خاک در کشور و تبادل نظر و کمک به سیاست‌گذاری کلان کشور با حضور 800 میهمان از سراسر کشور و 6 میهمان خارجی از کشورهای کانادا و آلمان، 21-24 تیرماه 1388 در دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان برگزار شد.

اهداف اصلی برگزاری این کنگره عبارت بودند از:

1- آشنائی با آخرین دستاوردهای علمی و پژوهشی داخل و خارج از کشور در گرایش‌های مختلف علوم خاک

2- تبادل اطلاعات علمی بین پژوهش‌گران و اعضای خانواده بزرگ علوم خاک و آشنا نمودن دانشجویان و محققین جوان با مسائل مهم خاک در کشور

3- بررسی وضع موجود مسائل مربوط به خاک کشور و ترسیم دورنما و تعیین اولویت‌های کاری در این زمینه

4- ارائه راه کارهای علمی به برنامه ریزان، سیاست‌گذاران و مجریان بخش کشاورزی، منابع طبیعی و علوم خاک کشور در راستای سلامت خاک و امنیت غذایی

5- تلاش در جهت همسوئی آموزش و پژوهش در علوم خاک با نیازهای واقعی کشور و ترویج یافته‌های علمی در بخش اجرا

مقاله‌های ارائه شده در زمینه‌های مختلف خاک و در راستای پیدا کردن راهکارهای موثر در صیانت و حفاظت از ذخایر خاک کشور بود.

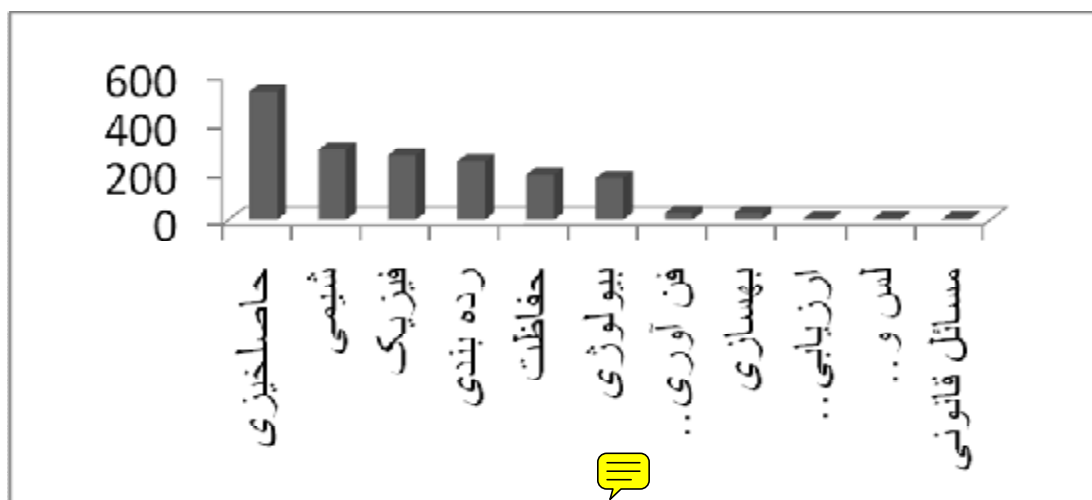
در مراسم بازگشائی این کنگره که در سالن خلیج فارس دانشگاه مذکور برگزار شد، دکتر رامین رحمانی ریاست دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان به عنوان رئیس این کنگره ضمن خوشامد گویی به شرکت کنندگان اظهار داشت: بهره برداری غیر اصولی از زمینهای شیبدار، شور شدن اراضی، کمبود تغذیه ای و تخریب جنگل ها دشواریهای مربوط به خاک بوده که می تواند استان گلستان را از محوریت کشاورزی خارج کند.

دکتر فرهاد خرمالی دبیر کنگره اعلام داشت: 1775 مقاله به دبیرخانه کنگره رسید که تعداد 1116 مقاله پذیرفته شده که حدود 63 درصد می باشد. از این تعداد 1102 مقاله فارسی، 13 مقاله خارجی و 14 مورد انصرافی بود و بیشترین تعداد مقالات به تغذیه گیاه و حاصلخیزی خاک اختصاص یافت (نمودار زیر). مقاله های پذیرفته شده شامل 107 مورد شفاهی، و 887 پوستر در مدت سه روز ارائه گردید.

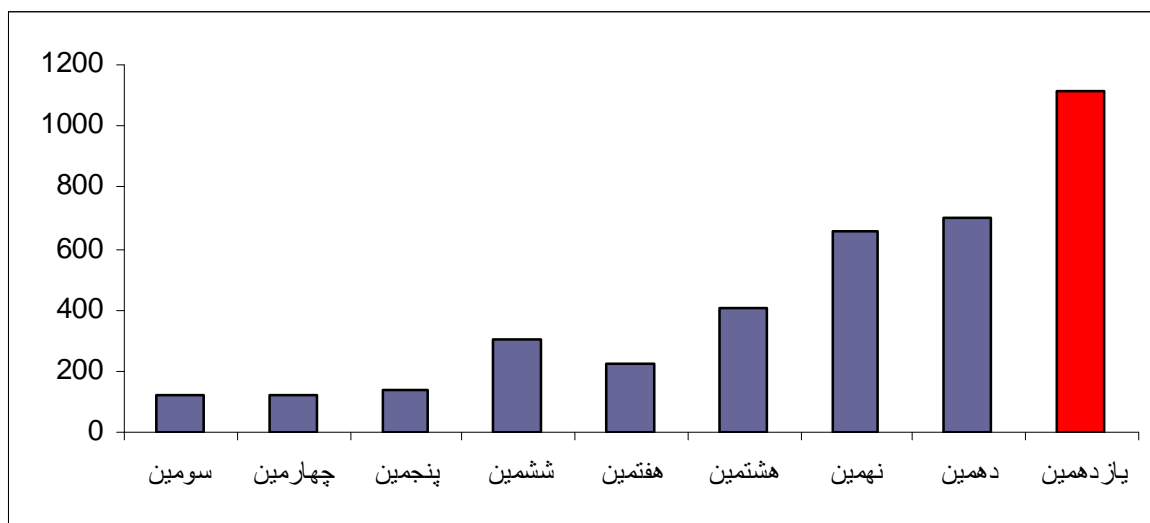
دبیر یازدهمین کنگره علوم خاک ایران در پایان استان گلستان را به عنوان گنجینه منحصر به فردی از تنوع اقلیمی و خاک معرفی نمود و آن را برای کشاورزی و مطالعات علوم خاک بسیار با ارزش و مهم تلقی کرد.

دکتر محمد حسن روزیطلب، ریاست انجمن علوم خاک ایران نیز اظهار داشت: ارائه بیش از یک هزار مقاله، حضور دختران و پسران دانشجوی جوان، همکاری بین کمیته های مختلف این کنگره و نقش رئیس کنگره و حضور استاندار و نمایندگان مجلس از ویژگی های بارز این کنگره می باشد. وی همچنین گفت: در طول برگزاری کنگره با استفاده از نظر کارشناسان قطعنامه ای تنظیم می شود که به تصویب قانون جامع خاک در مجلس شورای اسلامی کمک خواهد کرد. در قانون جامع خاک بخش های مختلفی از جمله مدیریت بهینه خاک، جلوگیری از فرسایش، آلودگی خاک و تبدیل اراضی کشاورزی و تخریب آن پیش بینی شده که پس از تصویب باید به همه سازمان های مربوط ابلاغ شود تا بخش خصوصی و کشاورزان به منظور اجرای آن که ضامن حفظ و مدیریت خاک می باشد، اقدام نمایند.

همچنین پرفسور احمد مرموت، معاون انجمن بین المللی خاک و استاد دانشگاه ساسکاچوان کانادا نیز ضمن قدردانی از برگزار کنندگان این کنگره، نقش جوانان را در این کنگره بسیار چشمگیر دانست. وی ضمن اشاره به کیفیت بالای مقاله های پذیرفته شده، گفت: در سطح جهان شما از هیچ کشوری کمتر نیستید.

شکل 1- تعداد مقاله های دریافتی در گرایش های مختلف

شکل 2- مقایسه تعداد مقاله های پذیرفته شده در کنگره های علوم خاک

در این مراسم آقایان دکتر سید علی طاهری نماینده مردم گرگان و آق قلا در مجلس شورای اسلامی، دکتر حسینی قائم مقام وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و مهندس یحیی محمودزاده استاندار محترم استان گلستان در مورد اهمیت و فواید برگزاری این کنگره در راستای حفظ و مدیریت منابع خاک کشور و تصویب قوانین ضروری تاکید نمودند.

در این مراسم از دکتر محمود کلباسی، دکتر شهلا محمودی و دکتر حمید سیادت به عنوان متخصصین ممتاز و برجسته علوم خاک کشور تقدیر به عمل آمد.

در پایان این کنگره سه روزه قطعنامه شش ماده ای همایش توسط دکتر کریمیان، عضو هیئت مدیره انجمن علوم خاک ایران قرائت شد. همچنین در جلسه اختتامیه ریاست محترم دانشگاه گرگان از خدمات برجسته آقای دکتر عباس پاشائی قدردانی به عمل آورده و لوح تقدیری را به ایشان اهداء نمودند. تشکر و قدردانی از اعضاء هیأت مدیره انجمن علوم خاک ایران و اهدای جوایز به ده پوستر برتر نیز از جمله بخشهای مراسم پایانی بود.

در روز چهارم نیز بازدید میدانی با حضور حدود 100 نفر از محققان از خاکهای استان صورت گرفت. آشنایی با پارینه خاکهای لسی، خاکهای مالی سول، جنگل تراشی و تغییر کاربری از موضوعهای مهم مورد توجه در این بازدید بود.

تشکر و قدردانی:

دبیرخانه یازدهمین کنگره علوم خاک ایران قدردانی خود را از همه حامیان و دست اندرکاران به شرح زیر ابراز می نماید:

برگزارکنندگان:

- * گروه مهندسی علوم خاک دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان
- * انجمن علوم خاک ایران.

هیئت اجرایی:

- * دکتر رامین رحمانی ریاست دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان و رئیس کنگره
- * دکتر خدایار همتی ریاست دانشکده و نائب رئیس کنگره
- * دکتر فرهاد خرمالی دبیر کنگره
- * دکتر فرشاد کیانی دبیر اجرایی
- * دکتر علیرضا موحدی دبیر علمی
- * دکتر اسماعیل دردی پور جانشین دبیر علمی
- * دکتر محسن علمائی مدیر کمیته علمی
- * دکتر مجتبی بارانی مدیر کمیته اجرایی

دانشجویان همکار دبیر خانه کنگره :

* خانم مهندس ماریه میرفاضلی

* خانم مهندس هما زاغی

* خانم مهندس شادی قرقره چی

* خانم مهندس سمیرا بهرام کلهری

* مهندس محمد عجمی

* مهندس محمد زمان علالدین

و جمع کثیری از دانشجویان گروه خاکشناسی دانشگاه علوم کشاورزی گرگان

قطعه‌نامه یازدهمین کنگره علوم خاک ایران

یازدهمین کنگره علوم خاک ایران در تاریخ 21 تا 23 تیرماه 1388 با حضور حدود 700 نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی، متخصصان، دانشجویان، دست‌اندرکاران علوم خاک ایران و نیز جمعی از متخصصان علوم خاک سایر کشورها در گرگان برگزار گردید. در این کنگره که بوسیله انجمن علوم خاک ایران و دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان و حمایت حامیان در پردیس آن دانشگاه برگزار گردید، آخرین یافته‌های علوم خاک کشور در قالب 1115 مقاله شفاهی و پوستری ارائه شد و مورد نقد و بررسی قرار گرفت. شرکت کنندگان در کنگره در کنار جلسات علمی به بحث و تبادل نظر در جنبه‌های مختلف آموزشی، پژوهشی و اجرایی علوم خاک کشور نیز پرداخته و انجام اقدامات زیر را برای بهبود وضعیت و شرایط خاک کشور به مسئولان ذیربط یادآوری نمودند:

1. خوشبختانه، با پیگیری انجمن علوم خاک ایران و اقدامات وزارت جهاد کشاورزی و مصوبه هیئت محترم دولت، قانون جامع خاک کشور اکنون به صورت لایحه ای به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردیده است. شایسته است مجلس محترم نسبت به بررسی و تصویب هرچه زودتر و اجرائی شدن آن با همکاری وزارتخانه و سازمانهای ذیربط اقدامات لازم را معمول دارد.
2. آلودگی هوای ناشی از گرد و غبار که از چندین سال پیش از جنوب غرب کشور شروع شده و هم‌اکنون بخش عظیمی از استان‌ها را فرا گرفته و صدمات بیشمار و جبران‌ناپذیری به محیط زیست و سلامت مردم وارد نموده و خواهد کرد، نیازمند توجه ویژه و آنی است. پیشنهاد می‌شود گروه تحقیقی مرکب از پژوهشگران مجرب کشور در موسسات تحقیقاتی، دانشگاه‌ها و سازمان‌های اجرایی ذیربط تشکیل گردیده و موضوع را به طور همه‌جانبه مورد بررسی قرار دهند. شایسته است مسئولان ذیربط از وزارت جهاد کشاورزی، سازمان حفاظت محیط زیست، وزارت کشور، و وزارت امور خارجه با همکاری سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای نسبت به تدوین برنامه کوتاه و بلند مدت به منظور کنترل و مدیریت این پدیده که عمدتاً ناشی از گسترش پدیده بیابان‌زایی است اقدام لازم و موثر به عمل آورند. جلب همکاری کشورهای مجاور و دوست نظیر عراق، عربستان سعودی، ترکیه، سوریه، و کویت در زمینه فعالیتهای اجرائی و مشترک بیابان‌زدائی کمک بزرگی به حل بنیادین این مسأله خواهد بود. در صورت عدم اجرای برنامه‌های بلند مدت ملی و منطقه‌ای در آینده شاهد گسترش این پدیده شوم

خواهیم بود که موجب صدمات زیادی به سلامت جامعه، گسترش آلودگی محیط زیست و نامساعد شدن شرایط زندگی در بسیاری از شهرها و روستاها خواهد شد.

3. با توجه به میزان زیاد فرسایش خاک‌های کشور که عمدتاً ناشی از شرایط اقلیمی، وضعیت پستی و بلندی و بویژه مدیریت غیر اصولی خاک‌ها می باشد. لازم است موسسات تحقیقات ذیربط با همکاری کلیه دانشگاه‌ها و مراکز علمی و دستگاه‌های اجرایی نسبت به توسعه، تکمیل، و بومی سازی یک یا چند مدل برآورد فرسایش و نیز تعیین محدوده فرسایش مجاز خاک در مناطق مختلف ایران اقدام نمایند تا زمینه های لازم برای اجرای برنامه جامع مدیریت و حفاظت خاک کشور فراهم گردد.

4. متأسفانه هرساله پس از برداشت محصولات محصولاتی نظیر گندم، جو، و برنج، بقایای آنها توسط کشاورزان سوزانده می شود. این عمل باعث ایجاد خسارات جبران ناپذیر به خاک شده و سبب آلودگی هوا و محیط زیست نیز می گردد. این بقایای گیاهی را با مدیریت صحیح می توان به مواد اصلاح کننده خاک تبدیل کرد. لذا پیشنهاد می شود که با همکاری نهادهای پژوهشی و دستگاه‌های اجرایی و با وضع قوانین و مقررات و همچنین اقدامات ترویجی و آموزشی از این مواد در افزایش مواد آلی خاکها بهره برداری کامل به عمل آید .

5. شایسته است به کشاورزی و امور مربوط به خاکهای استان گلستان (محل برگزاری یازدهمین کنگره علوم خاک) توجه ویژه ای معطوف گردد. از جمله می توان به اقدامات زیر اشاره کرد :

- بهره برداری علمی و مدیریت صحیح خاکهای لسی که بخش وسیعی از این استان را پوشانده است.

- برنامه ریزی جامع و علمی برای اصلاح اراضی شور و سدیمی که بخش مهمی از اراضی شمال استان را می پوشاند و بازسازی آن برای کشاورزان بسیار پر هزینه است.

- مهار آبهای سطحی در شمال استان جهت بهره برداری در توسعه کشاورزی.

- جلوگیری از تغییر کاربری اراضی جنگلی و مرتعی بویژه در اراضی شیبدار لسی.

اخبار

انتخاب اعضای جدید هیأت مدیره انجمن علوم خاک ایران

در جلسه مجمع عمومی انجمن که در تاریخ 22 تیرماه 1388 در دانشگاه گرگان تشکیل گردید، پس از ارائه گزارش تراز مالی و تصویب آن، با مشارکت فعال اعضای انجمن، انتخاب اعضای هیأت مدیره انجمن صورت گرفت. حاضرین جلسه از بین داوطلبان فعالیت در هیأت مدیره انجمن، هفت عضو اصلی و دو عضو علی البدل، و بازرس اصلی و علی البدل را انتخاب و از اعضای دوره قبل تقدیر و تشکر به عمل آوردند. اعضای هیأت مدیره جدید انجمن به ترتیب آراء عبارتند از آقایان دکتر نیشابوری، دکتر ثواقبی، دکتر مهدیان، دکتر بازرگان، دکتر خرمالی، دکتر شریعتمداری و دکتر ضیائیان به عنوان اعضای اصلی. آقایان دکتر گرجی و دکتر فلاح به عنوان اعضای علی البدل. آقای مهندس میرزاوند به عنوان بازرس اصلی، و آقای دکتر روشنی به عنوان بازرس علی البدل.

ارکان جدید انجمن

هیأت مدیره جدید انجمن در اولین جلسه خود بر اساس اساسنامه آقای دکتر نیشابوری را به عنوان رئیس جدید هیأت مدیره انجمن، دکتر ثوابی را به عنوان نایب رئیس، دکتر بازرگان را به عنوان دبیر و دکتر مهدیان را به عنوان خزانه دار انجمن برگزیدند.

آدرس جدید دفتر انجمن علوم خاک ایران

پیرو تصمیم وزارت علوم، تحقیقات، و فناوری در جهت حمایت از انجمن های علمی کشور و اختصاص ساختمانی برای تمرکز فعالیت آنها، دفتر انجمن علوم خاک نیز به محل جدید انتقال یافت. آدرس جدید دفتر انجمن به شرح زیر می باشد.

تهران - خیابان کریم خان زند - نش آبان شمالی - ساختمان علامه طباطبائی - طبقه دوم - اتاق 210

تلفن : 81032215 فکس : 81032200 فکس و تلفن : 0261-6208796

تغییر نام مجله علوم خاک و آب

مجله علمی-پژوهشی علوم خاک و آب که با همکاری انجمن علوم خاک و موسسه تحقیقات خاک و آب کشور منتشر می شود به مجله «پژوهش های خاک ایران» تغییر نام داد. مشخصات مجله به شرح زیر است.

مدیر مسئول : دکتر حسین بشارتی (رئیس موسسه تحقیقات خاک و آب)

سردبیر : دکتر حمید سیادت (استاد بازنشسته موسسه تحقیقات خاک و آب)

اعضاء هیأت تحریریه مجله پژوهش های خاک ایران:

دکتر محمد بای بوردی

دکتر حسن توفیقی

دکتر احمد جلالیان

دکتر محمدحسن روزیطلب

دکتر ناهید صالح راستین

دکتر امیر فتوت

دکتر نجفعلی کریمیان

دکتر غلامحسین حق نیا

دکتر کاظم خاوازی

دکتر هشمت الله رحیمیان

دکتر محمد رضا نیشابوری

نشانی مجله پژوهش های خاک ایران: کرج - میدان استاندارد - جاده مشکین دشت - بعد از رزکان نو -

خیابان امام خمینی (ره) - مؤسسه تحقیقات خاک و آب

سایت اختصاصی: www.swri.ir

پست الکترونیک: ijsws@swri.ir

انتشار مجله «مدیریت خاک و تولید پایدار»

انجمن علوم خاک ایران با انتشار مجله الکترونیک «مدیریت خاک و تولید پایدار» توسط گروه مهندسی علوم خاک دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان با همکاری انجمن، موافقت نمود.

انتشار کتاب «خاک گرانقدر»

به پیشنهاد هیأت مدیره انجمن علوم خاک ایران کتاب خاک گرانقدر توسط جناب آقای دکتر حق نیا تهیه و توسط معاونت محترم آب، خاک و صنایع وزارت جهاد کشاورزی به چاپ رسید.

همایش ها و کنگره ها

کنگره های بین المللی

نوزدهمین کنگره جهانی علوم خاک در کشور استرالیا، در شهر بریسبن، در تاریخ 6-1 آگوست 2010 و با شرکت تعدادی از اندیشمندان علوم خاک از ایران برگزار گردید.

آدرس وب سایت این کنگره: <http://www.19wcss.org.au>

چهارمین کنفرانس بین المللی گیاهان و آلودگی محیطی در کشور هندوستان، در شهر لوکنو، در تاریخ 11-8 دسامبر 2010 برگزار می گردد.

آدرس وب سایت این کنفرانس: <http://isebindia.com/icpep-4/icpep-4.html>

همایش ها

ششمین همایش علوم خاک ایران در تاریخ 30 اردیبهشت 1389 به مدت 2 روز در دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار گردید.

فرم اشتراک

بانک اطلاعاتی انجمن علوم خاک ایران

شماره عضویت ::
 نام : نام خانوادگی :
 نام پدر : شماره شناسنامه :
 محل صدور: سال تولد : محل تولد:
 آخرین مدرک تحصیلی : رشته تحصیلی : تخصص:
 سال اخذ مدرک تحصیلی : محل اخذ تدرک تحصیلی :
 نوع شغل : سمت :
 محل کار:
 نشانی پستی: کد پستی:
 تلفن: شماره:
 نشانی منزل : کد پستی :
 کد ملی : تلفن منزل :
 آدرس اینترنتی : E-mail
 بانک حواله کننده حق عضویت : تاریخ تکمیل پرسشنامه :
 مبلغ پرداختی: نوع عضویت :
 اولین تاریخ عضویت : تاریخ خاتمه عضویت :

شرایط عضویت در انجمن علوم و خاک ایران

شرایط عضویت در انجمن خاک ایران مطابق اساسنامه بشرح زیر است :

الف- عضویت پیوسته

- ۱- دارا بودن درجه کارشناسی ارشد (فوق لیسانس) یا بالاتر در رشته خاکشناسی.
- ۲- دارا بودن درجه کارشناسی (لیسانس) در رشته خاکشناسی و حداقل سه سال سابقه کار تخصصی در خاکشناسی و علوم مربوطه .
- ۳- دارا بودن درجه کارشناسی (لیسانس) در رشته های کشاورزی ، شیمی ، زمین شناسی ، و حداقل پنج سال سابقه کار تخصصی در موسسات آموزش عالی یا تحقیقات در رشته های خاکشناسی .

ب- عضویت وابسته

دارا بودن درجه کارشناسی (لیسانس) رشته خاکشناسی و علوم وابسته

ج- عضویت دانشجویی

دانشجویان مقطع کارشناسی (لیسانس) رشته خاکشناسی

تبصره : هیئت مدیره می تواند شخصیت‌های برجسته علمی که در پیشبرد هدفهای خاک در ایران خدمت ارزنده ای ارائه داده اند با توجه به آیین نامه ذیربط به عضویت افتخاری بپذیرد. عضویت اعضاء افتخاری رایگان می باشد.

د- حق عضویت برای اعضاء پیوسته (فوق لیسانس و و دکتری) مبلغ یکصد هزار ریال بابت عضویت در انجمن علوم خاک ایران و عضویت در اتحادیه بین المللی علوم خاک IUUSS International union of soil sciences و وابسته (لیسانس) مبلغ ۵۰۰۰۰ ریال، برای دانشجویان (دیپلم) ۲۵۰۰۰ ریال در سال می باشد. متقاضیان عضویت پیوسته یا وابسته می توانند حق عضویت پنجساله را یکجا پرداخت کنند.